

5) громадський контроль та моніторинг як незалежна зовнішня перевірка бюджетної інформації, в дотриманні прозорих та стійких до корупції процедур прийняття бюджетних рішень з використання бюджетних коштів.

Дослідивши дані основоположні інноваційні засади, слід зазначити, що існує необхідність чіткої системи публічного фінансового контролю на кожному етапі бюджетного процесу. Для цього потрібне оновлення функціонування бюджетного устрою після здійснення адміністративно-територіальної реформи. Також, варто використовувати податок на доходи фізичних осіб, який 100% закріплений за територією проживання платника цього податку, сплата якого важлива для забезпечення власних повноважень бюджету поселення де живе платник. З метою підвищення ефективності використання фінансових ресурсів місцевого самоврядування в бюджетному процесі, слід використовувати метод планування й управління бюджетними коштами на основі бюджетних програм, які орієнтовані на кінцевий результат. Бюджет виступає як дієвий інструмент боротьби громадян із зловживаннями та важіль державного регулювання економічних процесів. Отже, можна виокремити напрями інноваційних засад функціонування бюджетної системи:

1) у бюджетному процесі: потенційна оцінка бюджетних ресурсів, як головна засада для формування бюджетів та визначення довгострокових цілей бюджетної політики; впровадження в бюджетний процес довгострокового планування, розробки та оцінки виконання бюджетної політики; удосконалення казначейського обслуговування бюджету із забезпечення ефективності управління бюджетними ресурсами та забезпечення прозорості бюджетного процесу.

2) у сфері міжбюджетних відносин: впорядкування бюджетного устрою; забезпечення збалансованості бюджетних зобов'язань та джерел формування доходів державного і місцевих бюджетів; моніторинг доходів і видатків місцевих бюджетів та оцінка управління ними.

Підсумовуючи, варто зазначити, що в цивілізованій державі бюджетна система охоплює сукупність фінансово незалежних автономних бюджетів на всіх рівнях адміністративно-територіального поділу. Водночас побудова бюджетної системи та організація міжбюджетних відносин здійснюються в такий спосіб, щоб забезпечити в країні проведення єдиної бюджетної політики для постійного зростання ВВП та добробуту громадян.

Література:

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Бюджетна система. Практикум : навч. посіб. / За наук. ред. проф. В. М. Федосова. — К.: КНЕУ, 2015. — 454 с.
4. Бюджетна система : підручник / За наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури; Тернопіль : Економ. думка. 2012.- 871с.

Кондратюк С.Я., Давидюк А.С.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник - к.е.н., доцент кафедри фінансів Кондратюк С.Я*

ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Пріоритетом у розвитку демократичної держави є забезпечення постійного зростання рівня добробуту кожного громадянина. Досвід розвинутих європейських країн, свідчить що, якісне й раціональне державне управління, посилює демократичні інститути, ліквідує нерівність в доступі до суспільних благ, підвищує якість соціальних послуг і рівень життя населення.

В умовах реформування публічних фінансів посилення бюджетної децентралізації в Україні вимагає від держави передачі місцевому самоврядуванню бюджетних ресурсів на виконання ряду власних і делегованих повноважень. Насамперед, бюджетна децентралізація у державі дозволяє збалансувати механізм надання суспільних послуг з потребами та уподобаннями жителів територіальних громад.

Слід зазначити, що прийняті Верховною Радою України у грудні 2014 року зміни до Бюджетного та Податкового кодексів України є найбільшим за останні роки кроком у напрямку бюджетної децентралізації. Якщо раніше від 50 % до 90 % бюджетів різних рівнів в Україні були дотаційними, то після проведених реформ, кількість дотаційних бюджетів скоротиться вдвічі [1]. Проте, останнє було черговою маніпуляцією Уряду А. Яценюка і пов'язане з реформою міжбюджетних відносин экс-міністра фінансів Н. Яресько, яка по суті позбавила бюджети сіл, сільських рад, селищ та міст районного значення на отримання міжбюджетних трансфертів (базових дотацій, медичних та освітніх субвенцій). Ця реформа примушує проводити добровільне об'єднання територіальних громад (далі - ОТГ), тобто їх укрупнення, яким вона надає базову дотацію, медичну та освітню субвенції для вирівнювання новостворених укрупнених бюджетів ОТГ.

Децентралізація бюджетних ресурсів передбачає: зміну податкової політики, яка не зможе будуватись на радянському принципі «від кожного по можливостям – кожному по необхідності»; надання органам місцевого самоврядування більших ресурсів для програм соціально-економічного розвитку територіальних громад [2]; зміну системи оподаткування, при якій власні надходження бюджетів місцевого самоврядування мають бути не менше 1/3 бюджетної системи України.

В табл. 1 маємо податкову базу бюджетів ОТГ до і після податкової реформи.

Таблиця 1

ПОДАТКОВА БАЗА БЮДЖЕТІВ ОТГ ДО РЕФОРМИ ТА ПІСЛЯ

Фінансові ресурси	Стан до Податкового Кодексу	Стан після Податкового Кодексу
ПДФО	100 %	60 %
Податок на прибуток приватних підприємств	0 %	10 %
Акцизний податок на ПМЗ	0 %	100 %
Податок на нерухоме майно	1 %	0-3 %

Складено на основі джерела [3].

В умовах суттєвого збільшення фінансів територіальних громад, потрібно зменшити видатки Державного бюджету України на утримання органів державної та місцевої влади, судів і прокуратури, а також упорядкувати структуру названих органів. Активізувати бюджетні програми підтримки сільського господарства та переробної промисловості для забезпечення їх розвитку як основи продовольчої безпеки та стабільного прориву України в світі. Фінансування даного напрямку обумовлено тим, що в Україні: сільське господарство має сприятливі кліматичні умови і найкращу землю (чорнозем) у світі; переробна промисловість має високоякісну сировину, яка замість її переробки експортується до інших країн, а після переробки знову повертається в Україну як готова продукція [4, с.31-33].

Отже, спрямовування коштів на розвиток внутрішнього ринку в Україні, створення інвестиційних платформ, формування аграрної інфраструктури для інноваційної комерційно-інформаційної мережі за підтримки держави, створить підґрунтя для розвитку аграрної підприємницької діяльності. Таким чином, доходи територіальних громад зростуть за рахунок створення нових робочих місць, збільшення надходжень від податків, внесків та обов'язкових платежів.

Таким чином, проведення всіх зазначених заходів сприятиме поповненню доходів й збільшенню видатків бюджетів ОТГ.

Бюджетна децентралізація в Україні спрямована на всебічний розвиток громадянського суспільства, вирішення проблем громадян та надання їм якісних публічних послуг у конкретному місті, селищі, селі. В процесі бюджетної децентралізації важливо забезпечити чітке розмежування повноважень, відповідальності органів влади різних рівнів і збільшити обсяг власних доходів бюджетів місцевого самоврядування, а головним стратегічним завданням бюджетної децентралізації є забезпечення соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць базового рівня.

Отже, бюджетна децентралізація уможливлує управління територіальної громади як реального власника бюджетів місцевого самоврядування та комунального майна міст, селищ, сіл та їх об'єднань.

Література:

1. Демчак Р. Бюджетна децентралізація є основним чинником економічної безпеки держави / Р. Демчак // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://solydarnist.org/?p=15037>.
2. Габа І.М. «Децентралізація» - деякі плюси і мінуси / І.М.Габа // РайонІнфо. - 2014. - №1. - С.5.
3. Податковий кодекс України від 29.12.2019 р. № 2755-VI. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
4. Павлюк К. В. Видатки бюджетів на розвиток людського капіталу як чинник економічного зростання // Фінанси України. – 2016. – № 9. – С. 30-46.

Корець К.Р.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник – к.е.н., старший викладач кафедри фінансів Коновалова І.М..*

ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ БАНКІВ